

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε.ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2015

A. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

Curius et Fabricius, antiquissimi viri, et his antiquiores Horatii plane ac dilucide cum suis locuti sunt; non Sicanorum aut Pelasgorum, qui primi coluisse Italiam dicuntur, sed aetatis suae verbis utebantur. Tu autem proinde quasi **cum matre** Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, *quod neminem scire atque intellegere vis*, quae dicas.

.....
Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces **forte salutatum** ad eum venerunt. Tum Scipio, *cum se ipsum captum venisse eos existimasset*, praesidium domesticorum in tecto conlocavit... Praedones postes **ianuae** tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt.

.....
Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio laccessitus est: «Congrediamur, *ut singularis proelii eventu cernatur*, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat».

.....
Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvum **emere**; itaque viginti milibus sestertium eum emit. *Id exemplum sutorem quendam incitavit*, ut corvum doceret parem salutationem.

.....
Ille **se** in scamno assidentem apud focum et ex **ligno** catillo **cenantem** eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam *cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent*, ut eo uteretur, vultum **risu** solvit et protinus dixit.

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Fabricius: κλητική ενικού
verbis: αιτιατική πληθυντικού
matre: γενική ενικού
praedonum: κλητική ενικού

domesticorum: αιτιατική πληθυντικού
postes: γενική ενικού
filius: γενική πληθυντικού
corvum: ονομαστική ενικού
sutorem: ονομαστική πληθυντικού
focus: δοτική ενικού
catillo: αιτιατική πληθυντικού
pondus: κλίση πληθυντικού αριθμού
risu: κλίση ενικού αριθμού

(ΜΟΝΑΔΕΣ 8)

2.Να κλιθούν οι παρακάτω συνεκφορές στον αριθμό που βρίσκεται η καθεμία:

obsoleto sermone, complures duces, sanctum templum (στην τελευταία συνεκφορά το επίθετο να κλιθεί στον συγκριτικό βαθμό).

(ΜΟΝΑΔΕΣ 9)

3α.Να δοθούν οι ζητούμενοι τύποι:

antiquissimi: επίρρημα συγκριτικού βαθμού
plane: επίρρημα υπερθετικού βαθμού
primi: γενική ενικού συγκριτικού βαθμού στο θηλυκό γένος
dextram: ίδιος τύπος στον άλλο αριθμό στον υπερθετικό βαθμό

(ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

3β. his: ονομαστική πληθυντικού ουδέτερου γένους
suis: δοτική ίδιου γένους ά προσώπου αντίθετου αριθμού
eos: αιτιατική ενικού θηλυκού γένους
se: γενική πληθυντικού ίδιου προσώπου

(ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

4.Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους(για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο) :

locuti sunt: δοτική γερουνδίου
coluisse: γ'ενικό οριστικής παρακειμένου της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
utebantur: αφαιρετική πληθυντικού μετοχής μέλλοντα στο ουδέτερο γένος
intelligere: απαρέμφατο μέλλοντα αντίθετης φωνής
vis: γ'ενικό οριστικής ενεστώτα και αιτιατική ενικού μετοχής ενεστώτα στο θηλυκό γένος
venerunt: αφαιρετική σουπίνου
esset: γ'πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

venerati sunt: ίδιο πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού και αφαιρετική γερουνδίου
laccessitus est: δοτική ενικού θηλυκού γένους στο γερουνδιακό
congređiamur: β' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου ίδιας φωνής
cernatur: απαρέμφατο παρακειμένου ίδιας φωνής
attulissent: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
cenantem: αντίστοιχος τύπος στην αφαιρετική ενικού
praebuit: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα αντίθετης φωνής
mirati sunt: α' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα ίδιας φωνής
solvit: α' ενικό οριστικής υπερσυντελικού αντίθετης φωνής

(ΜΟΝΑΔΕΣ 10)

5. Να γράψετε ισοδύναμες εκφράσεις:
abhinc multis annis

(ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

6. Να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές στη δευτερεύουσα πρόταση, ώστε να δηλώνει τη συνεχιζόμενη πράξη στην διάρκεια της οποίας συμβαίνει μια άλλη: «cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent »

(ΜΟΝΑΔΑ 1)

7. Να χαρακτηρίσουν πλήρως οι παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις:

- *quod neminem scire atque intellegere vis*
- *cum se ipsum captum venisse eos existimasset*
- *ut singularis proelii eventu cernatur*

(ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

8. Να χαρακτηρίσουν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις:

cum matre, forte, salutatum, ianuae, eventu, emere, se, ligneo, cenantem, risu

(ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

9 α. Να χαρακτηρίσετε και να αναλύσετε σε δευτερεύουσα πρόταση τη μετοχή: tenens

(ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

β. Να συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή της:
Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret

(ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

10. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:
Id exemplum sutorem quendam incitavit.

(ΜΟΝΑΔΕΣ 3)

11. Να αντικαταστήσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με :

α) αιτιατική σουπίνου: ut eo uteretur

β) causa+ γενική γερουνδίου: se ipsum captum---Να γίνει γερουνδιακή έλξη, αν χρειάζεται .

(ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

**12. «Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt»
: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση:
«Illi dixerunt...»**

(ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε. ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ 104 ΚΑΛΛΙΘΕΑ, ΤΗΛ: 2109514517

ΑΙΓΑΙΟΥ 109 ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ, ΤΗΛ.: 2109355996

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ (1/2/15)

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

A. Βλ. φροντιστηριακό βιβλίο

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Fabrici
verba
matris
praedo
domesticos
postis
filiorum
corvus
sutores
foco
catilla (ετερογενές)

	Pluralis	Singularis
Nom.	pondera	risus
Gen.	ponderum	risus
Dat.	ponderibus	risui
Acc.	pondera	risum
Voc.	pondera	risus
Abl.	ponderibus	risu

	Singularis	Pluralis	Singularis
Nom.	obsoletus sermo	complures duces	sanctius templum
Gen.	obsoleti sermonis	complurium ducum	sanctioris templi
Dat.	obsoleto sermoni	compluribus ducibus	sanctiori templo
Acc.	obsoletum sermonem	complures duces	sanctius templum
Voc.	obsolete sermo	complures duces	sanctius templum
Abl.	obsoleto sermone	compluribus ducibus	sanctiore templo

3α. antiquius
planissime
prioris
dextimas

3β. haec
nostro
eam
sui

4. loquendo
culturus fuit
usuris
intellectum iri
vult/ cupientem(volentem)
ventu
sunto

venerarentur/venerando
laccessendae
congressi sitis
conspectum esse
adferre/afferre
cenante
praebentor
mirabimur
solutus erat

5. abhinc multos annos // ante hos multos annos

6. dum ... adferunt/afferunt

7. Quod neminem scire atque intellegere vis:

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *uteris*. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *quod* και εκφέρεται με οριστική, γιατί η αιτιολογία είναι αντικειμενικά αποδεκτή.

Cum se ipsum captum venisse eos existimasset:

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *cum* και εκφέρεται με υποτακτική, επειδή η αιτιολογία είναι το αποτέλεσμα εσωτερικής, λογικής διεργασίας. Τηρεί την γενική ακολουθία των χρόνων. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική χρόνου υπερσυντελικού (*existimasset*) και εφόσον το ρήμα της κύριας πρότασης είναι ιστορικού χρόνου (*conlocavit*), η δευτερεύουσα πρόταση εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης.

Ut singularis proelii eventu cernatur:

Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της κύριας. Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο *ut* επειδή είναι καταφατική εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι κάτι το επιθυμητό, και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*cernatur*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*congregiamur*) και αναφέρεται στο παρόν ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: ο σκοπός είναι δηλ. ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του).

8. **cum matre**: επιρρηματικός προσδιορισμός της κοινωνίας στο *locum*

forte: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο *locum* *venerunt*

salutatum: αιτιατική του ουσίμου που δηλώνει τον σκοπό λόγω του ρήματος κινήσεως *venerunt*

ianuae: γενική κτητική στο *nostes*

eventu: αφαιρετική που δηλώνει σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση στο *cernatur*

emere: υποκείμενο στο *interfuit* τελικό απαρέμφατο

se: άμεσο αντικείμενο του ρήματος *praebuit* και άμεση αυτοπάθεια (λατινισμός)

ligneo: ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *catillo*

cenantem: κατηνορησιατική μετοχή εφαστάσιμη από τον οηματικό τύπο αίσθησης *spectandum* (άμεση αντίληψη) και λειτουργεί ως κατηγορούμενα στο άμεσο αντικείμενο του ρήματος *praebuit* "se"

risu: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα *solvit*

